

2.5.2022

Suomen Eduskunta
Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Lausuntopyyntönnö:

VNS 2/2022 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2023–2026
Erityisesti Tutkimus ja koulutusrahoitus

Hyvinvointialueiden rahoituksessa tulisi huomioida yliopistosairaaloiden erityisvelvoite järjestää tutkimusta, kulutusta ja varautumista alueellaan. Yliopistosairaalisä kompensoisi yliopistollisen sairaalan ylläpidosta hyvinvointialueille aiheutuvia muita hyvinvointialueita korkeampia kustannuksia, kuten esimerkiksi vaativan erikoissairaanhoidon toteuttamiseksi tarvittava henkilöstö, tilat ja laitteet, kansalliset ja alueelliset erityis- ja koordinaatiotehtävät (esim. valmius- ja varautumistoiminta) sekä laaja koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta.

Yliopistollista sairaalaa ylläpitävät hyvinvointialueet ja HUS-yhtymä saavat myös jatkossa terveydenhuoltolain (1326/2010) 59 §:ssä ja 61 §:ssä säädetyn mukaisesti rahoitusta tutkimus- ja koulutusmenoihin valtion talousarvion erillismomentin kautta, mikä ei sisälly rahoituslain mukaiseen rahoitukseen. Tämä toiminta- ja rahoitusmalli tulee säilyttää. Tutkimus- ja koulutusmenoihin korvamerkitty rahoitus ei kuitenkaan riitä kattamaan kokonaan yliopistosairaalan tutkimus- ja koulutustoiminnasta aiheutuvia menoja. Yliopistosairaanhoidopiirit ovat saaneet jäsenkunniltaan tätä tarkoitusta varten erillisrahoitusta. Lisäksi tutkimustoiminnan kustannuksiin tarkoitettua valtion tutkimusrahoitusta on supistettu vuosittain ja sen merkitys on vähentynyt.

Myöskään tutkimusinfrastruktuurin ylläpitoon ei ole osoitettu riittävää rahoitusta. Oulun yliopistollinen sairaala on lääkäreiden lisäksi merkittävä kouluttaja myös muille terveydenhuollon ammattihenkilöille, kuten esimerkiksi sairaanhoitajille, sairaalafyysikoille ja logopedeille. On tarpeen huomata, että kliinistä tutkimusta tehdään myös muiden kuin lääketieteellisten tiedekuntien kanssa, kuten esimerkiksi ammattikorkeakoulujen ja muiden yliopistollisten tiedekuntien kanssa. Lisäksi riittävällä rahoituksella mahdollistetaan tutkimuksen ja tutkimusosaamisen laajentaminen perustasolle sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoidopiiri korostaa, että yliopistosairaaloiden tutkimusjohto on arvioinut, että yliopistosairaaloiden erityisvelvoitteiden aiheuttama vastuu on noin 600 miljoonaa euroa vuodessa. Arvion taustalla on muun muassa Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus Stakesin aiheeseen liittyvä selvitys (Linna ja Vitikainen, 2008: Stakesin työpapereita 34 / 2008). Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriöön on toimitettu maaliskuussa 2022 vastaus tietopyyntöön yliopistosairaaloiden TKIO-toiminnasta.

2.5.2022

Riittävän rahoituksen turvaamiseksi Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri esittää, että yliopistosairaalisää tulisi nostaa esitetystä 1,7 %:sta 2,9 %:iin, jolloin kansallisen rahoituksen taso nousisi 350 miljoonasta noin 600 miljoonaan.

Kunnioittavasti,

Juha Korpelainen
vs. sairaanhoitopiirin johtaja